

Číslo: 7025/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 11. 01. 2022 do 13. 01. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Sabinovská 22A, Prešov	
Zriaďovateľ	Mesto Prešov

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ingrid Jelínková, riaditeľka školy

Ingrid Hrabčáková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 7025/2021-2022 zo dňa 10. 01. 2022 inšpekciu **vykonala:**

PaedDr. Gabriela Mochňáková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav realizácie hudobnej výchovy v materských školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

MŠ podľa zriaďovateľa		štátna	
Forma výchovy a vzdelávania		celodenná	
Počet tried	6	Vyučovací jazyk	slovenský
Počet detí	132	<i>z nich počet detí so ŠVVP</i>	0
		<i>z nich počet detí zo SZP/MRK</i>	0
Počet pedagogických zamestnancov	14	<i>z nich počet vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ</i>	2
Počet pedagogických asistentov			0

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Formálne predpoklady pre plnenie zámerov hudobnej výchovy a podpory rozvíjania hudobnej gramotnosti detí

V materskej škole sa uskutočňovala výchova a vzdelávanie podľa **školského vzdelávacieho programu „Sabínka a jej zázračný svet“** (ďalej len „ŠkVP“), ktorého štruktúra

zodpovedala ustanoveniam školského zákona. Stanovené vlastné ciele boli v škole orientované okrem iného aj na podporu aktívnej účasti detí na kultúrno-spoločenských akciách s možnosťou prezentácie ľudových i tanečných kreácií nadobudnutých v procese edukácie.

Učebnými osnovami boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Pre ich uplatňovanie v praxi mala škola vypracované východiská plánovania, ktoré poukazovali na postup učiteliek pri plánovaní edukačného procesu so zapracovaním rôznych školských projektov. Podrobnosti o plánovaní výchovno-vzdelávacieho procesu si v materskej škole schvaľovali každoročne na zasadnutí pedagogickej rady na začiatku školského roka. ŠkVP neobsahoval spracované stratégie výchovy a vzdelávania pre oblasť rozvíjania hudobnej gramotnosti detí.

V **pedagogickej dokumentácii** školy boli naplánované aktivity na školský rok 2021/2022, ktoré zahŕňali školské programy i mimoškolské akcie zamerané na podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti detí v materskej škole¹.

Rozhovor s riaditeľkou školy, ako aj vyjadrenia učiteliek v dotazníku zadanom Štátnou školskou inšpekciou zameranom na uskutočňovanie a podporu rozvíjania hudobnej gramotnosti detí poukazovali na plnenie výkonových štandardov zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova. Z dotazníkov vyplynulo, že vzdelávaciu aktivitu s hudobným zameraním realizovali učiteľky prevažne jedenkrát týždenne (83,3 %), pričom hudobným činnostiam v priebehu týždňa venovalo viac ako 1 hodinu 50,0 % učiteliek. Veková štruktúra zaradených detí v triedach nemala vplyv na dĺžku trvania hudobných činností.

Zápisy v triednych knihách poukazovali na uplatňovanie výkonových štandardov zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova, v edukačnom procese, avšak ich plnenie nebolo vyvážené a v jednotlivých triedach sa uskutočňovalo podľa toho, ktorú oblasť učiteľky vo vlastnej práci preferovali. Prioritne sa venovali vokálnym, rytmickým a hudobno-pohybovým činnostiam a menej pozornosti venovali inštrumentálnym a hudobno-dramatickým činnostiam, čo sa potvrdilo aj v zadaných dotazníkoch. Zistenia školskej inšpekcie sa rozchádzali s vyjadreniami učiteliek v oblasti realizácie perцепčných činností, pretože až 75,0 % učiteliek v dotazníku uviedlo, že v procese edukácie preferovali tieto činnosti, ale záznamy v triednych knihách tomu nenasvedčovali a ich plnenie bolo zaznamenané len ojedinele v niektorých triedach. Všetky učiteľky uviedli, že činnosti s hudobným zameraním integrovali do ďalších výchovno-vzdelávacích činností v priebehu dňa, čo bolo možné pozorovať aj počas hospitácií. Kontrolná činnosť riaditeľky školy v aktuálnom školskom roku nebola zameraná na oblasť hudobnej výchovy. Správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole v školskom roku 2020/2021 obsahovala hodnotenie dosahovaných výsledkov deťmi v oblasti hudobnej výchovy. Plánovaná činnosť tanečného krúžku, ktorá mala byť zabezpečená osobou z externého prostredia, sa do vykonania tematickej inšpekcie z dôvodu prísnych protipandemických opatrení neuskutočnila, ale jeho činnosť a zaisťovanie bezpečnosti a ochrany zdravia v prípade jeho realizácie bola podrobne rozpracovaná v bode 3.18 školského poriadku (Organizácia krúžkových a iných činností). Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov bol vypracovaný a poukazoval na záujem učiteliek rozširovať svoje vedomosti v uvedenej oblasti.

---

¹ Napr. prezentácie ľudovej kultúry, ľudového dedičstva – spev, tanec, ľudový kútik v materskej škole, vianočné besiedky, školské divadielka, muzikál, tanečné kreácie.

Plán zasadnutí **metodického združenia** obsahoval odporúčania na štúdium odbornej literatúry z oblasti hudobnej výchovy², ktorú určené učiteľky po jej preštudovaní mali prezentovať na zasadnutí metodického združenia v mesiaci február 2022. Plánované aktivity na školský rok 2021/2022 z dôvodu šírenia sa ochorenia Covid-19 nebolo možné uskutočniť, preto v materskej škole v predvianočnom čase rozhodli, že každá trieda si pripraví s deťmi vianočný program, ktorý následne natočili a ten bol prezentovaný online na webovom sídle školy. Ďalšie spoločné plánované aktivity materskej školy do vykonania tematickej inšpekcie škola neuskutočnila.

Pedagogická rada bola funkčná. Riaditeľka školy predložila na kontrolu plán zasadnutí pedagogickej rady i zápisnicu z rokovania pedagogickej rady, z ktorých vyplynulo, že v aktuálnom školskom roku sa pedagogická rada zaoberala diagnostikovaním detí (forma a postup pri diagnostikovaní dieťaťa v jednotlivých triedach). Hodnotenie a zovšeobecnenie zistení z danej problematiky bolo naplánované na zasadnutie pedagogickej rady v mesiaci december 2021, ktorá sa však z dôvodu prerušenia prevádzky nekonala. Pozorovacie hárky vedenia pedagogickej diagnostiky boli v jednotlivých triedach rôznorodé a len ojedinele obsahovali záznamy najmä o dosahovaných všeobecných výsledkoch detí, z ktorých však nebolo zrejmé, čo dieťa z jednotlivých oblastí hudobnej výchovy zvládalo, resp. aké problémy u neho prevládali. Aj napriek tomu, že v čase tematickej inšpekcie nebolo pozorované hodnotenie a zaznamenávanie dosahovaných pokrokov detí v oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti, až 75,0 % učiteliek v dotazníku uviedlo, že takéto hodnotenie uskutočňovalo.

Odbornosť vzdelávania bola v materskej škole zabezpečená na 100 %. Predprimárne vzdelávanie zabezpečovalo 14 učiteliek (vrátane riaditeľky školy), ktoré spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti, čo potvrdzovali aj predložené doklady o ich vzdelaní. Aj napriek tomu, že až 83,4 % učiteliek v dotazníku uviedlo, že neabsolvovali v posledných 2 rokoch vzdelávanie v oblasti hudobnej výchovy, riaditeľka školy podporovala ich vzdelávanie a predložila na kontrolu doklady o absolvovaní online vzdelávaní 6-timi učiteľkami³ v uvedenom časovom horizonte. Učiteľky po ukončení vzdelávania odovzdali riaditeľke školy okrem získaných certifikátov aj písomný záznam o dosiahnutých poznatkoch z absolvovaného vzdelávania.

Za najčastejšie problémy pri realizácii činností s hudobným zameraním považovali učiteľky problém s výberom učebných stratégií (33,3 %), náročnosťou činností s hudobným zameraním vzhľadom na individuálne výchovno-vzdelávacie potreby a momentálne dispozície detí (33,3 %) a niektoré mali problém aj s organizačnou náročnosťou aktivít napomáhajúcich rozvíjaniu hudobnej gramotnosti detí (25 %). Ojedinele sa u učiteliek vyskytovala neistota vyplývajúca z obmedzeného alebo chýbajúceho prístupu k informáciám a vysokého počtu detí v triedach (16,7 %).

Prehliadkou priestorov bolo zistené, že škola mala v triedach zriadené hudobné kútiky, v ktorých deti mali k dispozícii Orffov inštrumentár i rôzne druhy zvukových kníh a hračiek, ktoré učiteľky a deti využívali v procese edukácie, čo bolo možné pozorovať aj v rámci hospitácií. V každej triede bol k dispozícii klavír alebo elektronický klávesový hudobný nástroj, ale až 50,0 % učiteliek v dotazníku uviedlo, že v procese edukácie nevyužívali žiadny hudobný

---

² PaedDr. Alexandra Kuruc: Farebné notové záznamy, Ľudové pásma.

³ Schopnosť vnímať hudobné podnety alebo naučme počúvať naše ušká (Pro Solution – PaedDr. Anna Derevjaniková, PhD.); Netradičné hudobné pomôcky a práca s nimi alebo ako hudba robí dieťa šťastnejším (Pro Solution – Miroslav Randuška); Liečivá sila hudby, muzikoterapia pre deti (Pro Solution – Ing. Peter Javorský); Tri prasiatka, detský muzikál (Občianske združenie Inšpirácia – PaedDr. Alexandra Kuruc).

nástroj. Učiteľky pri rozvíjaní hudobnej gramotnosti detí mali možnosť využívať aj CD prehrávač s hudobnými nahrávkami, zobcovú flautu, Orffov inštrumentár, interaktívnu tabuľu, magický koberec, detskú literatúru, ako aj vypracované portfóliá s prevažne zozbieranými notovými záznamami piesní, ktoré mala k dispozícii vedúca metodického združenia, ale aj portfóliá, ktoré si vyhotovovala každá učiteľka samostatne a uchovávala podľa vlastného uváženia v elektronickej, resp. písomnej podobe. Rozhovorom bolo zistené, že námety k realizácii edukačných činností s hudobným zameraním získavali učiteľky aj z webových portálov.

Výchovno-vzdelávacia činnosť

Dosahovanie výsledkov deťmi a vytváranie podmienok na vzdelávanie v oblasti hudobnej výchovy v procese edukácie bolo pozorované v 3 triedach prostredníctvom hospitácií uskutočnených v dopoludňajšom čase.

Vo všetkých hospitovaných triedach učiteľky integrovali hudobnú výchovu do realizovaných aktivít v rôznych formách denných činností. Počas spoločných hier deti manipulovali s nástrojmi Orffovho inštrumentára, kedy za jasne stanovených pravidiel pri spájaní klavírnych tónov (využívali detský hudobný program na interaktívnej tabuli) s hrou na detských hudobných nástrojoch vytvárali detskú hudobnú kapelu. Pri hre na hudobné nástroje sa striedali a samostatne si dokázali vymieňať roly, aby si každé dieťa vyskúšalo hru na nástroj, ktorý ho najviac zaujal. Učiteľky individuálne pracovali s deťmi z marginalizovanej rómskej komunity, ktoré boli začlenené v bežných triedach materskej školy a bez problémov sa zapájali do činností s hudobným zameraním. Radosť zo spájania hudby s pohybom vyjadrili deti 3. triedy pri využití magického koberca, kedy skákaním po klávesoch klavíra na podložke sa snažili vyludzovať rôzne tóny. Všetky učiteľky v hospitovaných triedach výberom vhodných stratégií výchovno-vzdelávacej činnosti prispeli k rozvíjaniu individuálnej hudobnej gramotnosti detí, ich hudobných schopností, sluchového vnímania i pohybovej tvorivosti, pričom podporovali ich sústredenosť, pozornosť a viedli ich k postupnému zapájaniu sa do činností.

Učiteľky 1. a 6. triedy využívali počas zdravotných cvičení reprodukovánú hudbu (rušná časť), ktorá však nie vždy bola vhodným doplnkom edukácie, pretože jej využívanie spolu s tamburínou a trianglom pôsobilo rušivo. V 3. triede v rušnej časti využila učiteľka hru na klavíri, počas ktorej sa deti pohybovali do hudby (tempo – rýchlo, pomaly, stáť), pričom boli nútené sústredene počúvať a reagovať na zmeny. V závere zdravotných cvičení učiteľky vhodne využívali hudobno-pohybové hry, tance i relaxačnú hudbu, kedy si deti opätovne v naučenej choreografii vyskúšali poskočné a prísunové kroky dopredu aj dozadu a uvoľnili svoje emócie v hrách, o ktoré prejavili záujem, resp. sa po rušnom cvičení pri relaxačnej hudbe ukludnili.

Voľné chvíľky pred podávaním desiatej, pri presune do umyvárne i pred vyplnením času na pobyt vonku využívali učiteľky na vokálne činnosti, vďaka čomu deti v priebehu dňa spievali rôzne detské piesne, a to v tónine primeranej ich veku. V 6. triede boli 5- až 6-ročné deti navyše vedené aj k dodržiavaniu správneho rytmu pri prepájaní spevu s hrou na detských hudobných nástrojoch. Pri realizácii vokálnych činností však učiteľky nevenovali dostatočnú pozornosť správne dýchaniu, neudávali začiatkový tón správnej speváckej polohy a nepoužívali jasný pokyn na začatie spievania (dirigentské gesto), v dôsledku čoho deti nezačali spievať naraz a niektoré z nich nespievali ani intonačne čisto. Staršie deti vedeli používať rytmické hudobné nástroje, rozoznávali veselú a smutnú pieseň, rozlišovali hru na nástrojoch (silno a slabo)

a chápali vzťah spojenia rytmu s obsahom slovných spojení. Mladšie deti identifikovali zvuky zvierat, zmeny v hudbe (rýchlo, pomaly) rytmizovali a pohybom reagovali na zmeny tempa.

Prevažne účinná motivácia v priebehu činností, zabezpečovanie spätnej väzby a aktívne prijímanie poznatkov deťmi udržiavalo ich pozornosť. V procese edukácie absentovalo hodnotenie integrovaných hudobných činností vo vzťahu k dosahovaným pokrokom u detí. Deti neboli vedené k sebahodnoteniu ani hodnoteniu výkonov kamarátov.

2 ZÁVERY

Plánované zámery školy i vzdelávanie sa učiteľiek v oblasti hudobnej výchovy, vytvárali predpoklady pre rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí, avšak kontrolná činnosť riaditeľky školy nebola v aktuálnom školskom roku zameraná na oblasť hudobnej výchovy, čo sa odzrkadlilo predovšetkým v napĺňaní výkonových štandardov zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova, ktorých plnenie nebolo vyvážené, taktiež v absencii hodnotenia dosahovaných pokrokov deťmi v uvedenej oblasti i vo vedení záznamov v pozorovacích hárkoch, ktoré vo väčšine prípadov neobsahovali údaje o hudobných schopnostiach detí.

Personálne, priestorové i materiálno-technické podmienky školy umožňovali realizovať edukačný proces zameraný na rozvíjanie hudobnej gramotnosti detí – učiteľky mali k dispozícii hudobné nástroje, audiovizuálnu i digitálnu techniku a Orffov inštrumentár, pričom deti mali možnosť využívať zvukové i hudobné hračky a hracie knihy. Napriek tomu, že v každej triede mali učiteľky k dispozícii klávesový hudobný nástroj, z vyjadrení v dotazníkoch vyplynulo, že až 50 % z nich ho v procese edukácie nevyužívali.

Integrovanie hudobnej výchovy do procesu edukácie bolo premyslené, učiteľky reagovali na momentálne potreby detí a k plneniu úloh zo vzdelávacej oblasti Umenie a kultúra – hudobná výchova, pristupovali vo väčšine prípadov zodpovedne, avšak metodiku realizácie hudobnej výchovy v praxi neuplatňovali v plnej miere (nedbali na správne dýchanie pri speve, neudávali deťom začiatkový tón, nepoužívali dirigentské gestá). Deti prejavovali záujem o činnosti s hudobným zameraním, dokázali sa pohybovať do hudby, vedeli používať detské hudobné nástroje, identifikovali zvuky, určovali tempo i dynamiku a spievali detské piesne primerané ich veku. Nedostatok pozornosti venovali učiteľky hodnoteniu činností vo vzťahu k plnenému cieľu a rozvíjaniu sebahodnotenia detí. Nedostatočne premyslené bolo využívanie reprodukovanej hudby v spojitosti s ďalším nástrojom Orffovho inštrumentára v rámci zdravotných cvičení.

SILNÉ STRÁNKY

- vzdelávanie sa pedagogických zamestnancov v oblasti hudobnej výchovy,
- prepájanie digitálnych technológií s hudobnými činnosťami v procese edukácie.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- pedagogické diagnostikovanie detí v oblasti hudobnej výchovy,
- využívanie reprodukovanej hudby pri zdravotných cvičeniach,
- dodržiavanie metodických postupov pri uplatňovaní vokálnych činností v priebehu dňa.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) Rozpracovať učebné stratégie na dosiahnutie zámerov vzdelávacieho obsahu hudobnej výchovy s dôrazom na podporu rozvoja hudobnej gramotnosti detí.
- b) Plánovať realizáciu hudobnej výchovy s dôrazom na vyvážené uplatňovanie všetkých hudobných činností v procese edukácie.
- c) Pedagogické diagnostikovanie detí zamerať na všetky oblasti rozvíjania hudobnej gramotnosti.
- d) V rámci zdravotných cvičení využívať reprodukovanosť hudbu bez používania iného rytmického hudobného nástroja.
- e) Využívať dirigentské gestá pre spoločný nástup pri speve piesní a udávať začiatkový tón piesne.
- f) V procese edukácie pravidelne hodnotiť dosahované výsledky detí aj v integrovaných hudobných činnostiach a viesť ich k sebahodnoteniu.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. školský poriadok
4. triedna kniha
5. doklady o dosiahnutom vzdelaní učiteliek i riaditeľky školy
6. menovací dekrét riaditeľky školy
7. doklad o 1. atestácii
8. doklady o rozširovaní profesijných kompetencií
9. záznamy z pedagogického pozorovania detí
10. plán kontroly výchovno-vzdelávacej činnosti
11. interné metodické materiály – portfóliá z hudobnej výchovy
12. plán zasadnutí metodického združenia
13. plán zasadnutí pedagogickej rady
14. zápisnica zo zasadnutia pedagogickej rady
15. plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov
16. správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti v materskej škole v školskom roku 2020/2021.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Gabriela Mochňáková

Dňa: 24. 01. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
PaedDr. Gabriela Mochňáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Ingrid Jelínková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 10. 02. 2022 v Prešove:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

PaedDr. Gabriela Mochňáková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ingrid Jelínková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Ingrid Jelínková, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Gabriela Mochňáková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti